KAS YRA ELEKTRA?

Elektra – tai nepaprastas reiškinys. Jis atsiranda tuomet, kai žmogaus akiai nematomos dalelės pradeda judėti. Mes vadiname jas elektronais. Elektronai nejuda savaime. Jiems yra reikalingas kažkas, kas juos pastūmės. Tas kažkas yra elektros įtampa t. y. nematoma jėga, kurios pagrindą sudaro priešingų (teigiamų ir neigiamų) dalelių trauka, ir tą patį ženklą turinčių dalelių atstūmimas. Ši jėga priverčia elektronus judėti. Elektronams judant, elektra gali atlikti žmogui naudingą darbą – pvz. įjungti kompiuterį arba priversti žibėti lemputę, palaikyti žemą temperatūrą šaldytuve, todėl galime valgyti šviežią ir skanų maistą.

IŠ KUR ATSIRANDA ELEKTRA SIENOJE ĮMONTUOTAME LIZDE?

Elektra gaminama elektrinėse. Elektrinė – tai gamykla, kurioje gaminama elektra. Elektrinėse veikia specialūs įrenginiai, vadinami generatoriais, kurie gamina elektrą. Tokiu būdu pagaminta elektra aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais siunčiama į biurus, gamyklas ir mūsų namus.

VERTA TAUPYTI ELEKTROS ENERGIJĄ

Šiandien niekas neįsivaizduoja gyvenimo be telefono, televizoriaus, kompiuterio ar skalbimo mašinos. Mūsų namuose yra daug elektros įrengimų – šviestuvų, šaldytuvų, radiatorių, radijo imtuvų ir pan.

Elektros energijos sunaudojimas priklauso nuo daugybės veiksnių – nuo gyvenimo stiliaus, įpročių, poreikių bei to, ar galime sau leisti naudotis elektros energija ir ar mokame ją taupyti. Dauguma mūsų švaisto labai daug energijos, atliekant kasdienius darbus namuose, darbe ar mokykloje. Todėl mokslininkai siūlo mums daugybę idėjų, kaip efektyviai taupyti energiją, mokėti mažesnes sąskaitas ir tuo pačiu saugoti natūralius žemės išteklius.

GAMTOS DOVANŲ SAUGOJIMAS

Energijos taupymas turi daug teigiamų pasekmių. Kai taupome elektros energiją, gelbėjame medžius, saugome orą ir vandenį nuo taršos. Rūpinamės natūralia aplinka ir padedame išsaugoti pirmutinę jos būklę. Taupant energiją, kasyklose bus išgaunama mažiau gamtinių žaliavų ir mažesnis jų kiekis bus sudegintas elektrinėse, todėl į orą ir vandenį pateks mažiau nuodingųjų dujų ir medžiagų. Žemė taps sveikesnė planeta.

Labai svarbu rūpintis aplinka statant aplinkai palankias vandens ir vėjo jėgaines, kurios naudoja atsinaujinančius, natūralius energijos šaltinius, tokius kaip vanduo ar vėjas.

Vėjo jėgainės veikia panašiai kaip vandens, tik vietoj vandens naudoja pučiančio vėjo jėgą.

Labai vertingas natūralus energijos šaltinis yra saulė. Saulės energija vis dažniau naudojama kasdieniame gyvenime. Ant daugybės namų stogų jau galima pamatyti saulės baterijas, kurios teikia, energiją į namų ūkius. Saulės energija taip pat naudojama pramonėje.

AR ŽINAI?

Paprasčiausias būdas taupyti yra išjungti šviesą ir prietaisus, kuriais nesinaudojate.

Įkrovus mobilųjį telefoną, iš karto išjunkite įkroviklį iš elektros lizdo. Pats įkroviklis sunaudoja apie 2/3 energijos.

Ilgesniam laikui išvažiuojant iš namų, verta išjungti iš elektros lizdo visus elektros prietaisus.

Stenkitės kuo greičiau uždaryti šaldytuvo duris, kad šaltas oras nesimaišytų su šiltu.

Energiją taupančios elektros lemputės suvartoja net 5 kartus mažiau elektros, nors šviečia lygiai taip pat gerai.

Energiją taupančios buitinės technikos pirkimas žymiai sumažina elektros energijos suvartojimą. Aukščiausia energinės klasės „A++” skalbimo mašinai reikia net 30% - 40% mažiau energijos, negu žemesnių energinių klasių modeliams.

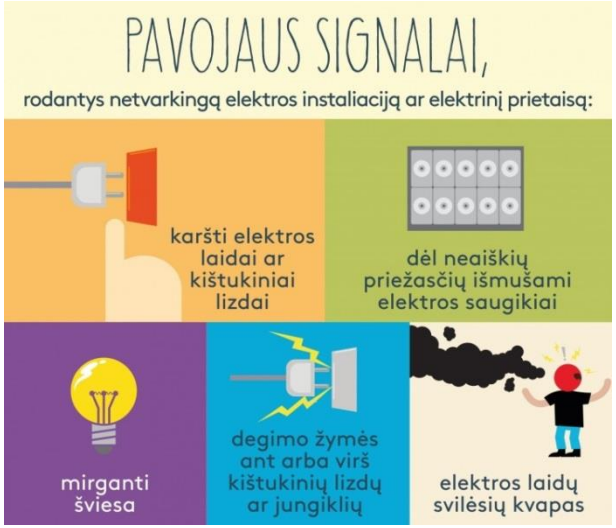

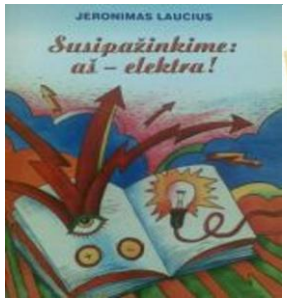

Balandžio 17–oji – Energetikų diena!

Literatūra:

http://www.gamtosdraugai.kubus.lt/
https://www.google.com/

TĖVŲ UNIVERSITETAS

SU ELEKTRA DRAUGAUJU – BET NEIŠDYKAUJU!

Parengė Kėdainių l/d „Puriena“ mokytoja metodininkė, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą Nijolė Satkauskienė

2020 m.